

Reglament davart il provediment d'aua dalla vischnaunca da Laax

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

La vischnaunca da Laax eregia, meina e mantegn in provediment d'aua public per las zonas da baghegiar (avertura generala). Ils implonts necessaris vegnan eregi tenor basegns e pusseivladad conform als credits concedi dalla vischnaunca. Conducts da colligiaziun cul provediment d'aua public ston vegnir installai dils proprietaris da schischom (avertura detagliada).

Incumbensas
dalla visch-
naunca

Art. 2

Conducts publics passan per ordinari tras il territori dallas vias ni enteifer las lingias da baghegiar approbadas.

Dretg da
traversar cun
conducts

Sch'in conduct sto traversar terren privat, ein ils proprietaris dil terren obligai da lubir quei encunter in'indemnisaziun commensurada dil donn da cultira (art. 11 dalla lescha da baghegiar). Igl art. 693 dil cudisch civil (cc) resta resalvaus.

Il dretg da traversar cun conducts privats sedrezza tenor art. 691 dil cc.

Art. 3

Conducts da colligiaziun privats ston vegnir eregi tenor las prescripziuns dalla vischnaunca. La vischnaunca fixescha il punct da colligiaziun, la lingia dil conduct e la posiziun dil hidrometer. Ella sa surprender gratuitamein conducts privats, sche quels ein en bien stadi e sche las premissas tecnicas ein dadas.

Conducts
privats

Ils cuosts per ereger, mantener e schubergiar ils conducts da colligiaziun vegnan adossai al proprietari da schischom.

Sch'in conduct public vegn eregius el contuorn d'in conduct da colligiaziun privat, sa il proprietari vegnir obligaus da colligiar siu schischom cul provediment d'aua public.

Art. 4

Per colligiaziuns novas cul provediment d'aua public sco era per midadas da conducts da colligiaziun existents drova ei ina lubientscha. Per il rest valan las disposiziuns dalla lescha da baghegiar davart la procedura da permissiun.

Obligaziun da
dumandar
lubientscha

Responsa-
bladad dalla
vischnaunca

Art. 5

Dalla cooperaziun da ses organs alla concessiun dalla lubientscha ed alla controlla dils implonts resulta negina responsabladad per la vischnaunca.

II. La furniziun d'aua

Il dretg da
retrer aua

Art. 6

Enteifer las zonas da baghegiar furnescha la vischnaunca aua per il consum normal el rom dalla reit da conducts existents, aschilunsch ch'ils implonts e la quantidad d'aua che stat a disposiziun lubeschan quei.

La retratga d'aua per intents da mistregn e d'industria sco era per cuors d'aua permanents pretenda ina lubientscha speciala dall'instanza da baghegiar. Ha la vischnaunca cuosts extraordinaris per engrondir il provediment d'aua pervia da tals implonts, sa la lubientscha vegnir fatga dependenta da contribuziuns commensuradas dil petent.

En cass da scartezia d'aua sa l'instanza da baghegiar limitar la furniziun d'aua per tut ils consuments d'aua cun mesiras adattadas.

Ordeifer las zonas da baghegiar vegnan colligiaziuns d'aua lubidas mo, sche la necessitad ei dada objectivamein, q.v.d. per bagsegns d'agricultura e da selvicultura sco era per il provediment da baghetgs ed implonts d'interess turistic e public ch'eiin ligiai al liug. La lubientscha sa vegnir concedida cun resalvas e cundiuziuns. Ella sa era vegnir fatga dependenta da contribuziuns commensuradas dil petent.

Provediments
d'aua privats

Art. 7

Il provediment privat cun aua da fontaunas ni cun aua sutterrana drova ina lubientscha. Quella vegn mo dada, sch'il provediment cun aua da beiber irreproschabla ei garantius.

Qualitad
dall'aua

Art. 8

La vischnaunca surpren negina obligaziun ni responsabladad per la garanzia d'ina certa cumposiziun chemica, dalla temperatura e d'ina pressiuin constanta dall'aua.

La controlla dalla qualitad dall'aua da beiber sedrezza tenor las disposiziuns dalla legislaziun federala e cantunala.

Art. 9

Restricziuns ni interrupziuns temporaras dalla furniziun d'aua en cass da munconza d'aua ni per motivs technics (rupturas da conducts, incendis, interrupziuns dil current electric, reparaturas etc.) restan resalvadas. La vischnaunca ei buc obligada da pagar indemnizaziuns en tals cass. Tgi che posseda apparats ch'ei dependents d'ina furniziun nuninterrutta d'aua (apparats d'aua caulda, schelenteras etc.) sco era possessurs d'animals che vivan ell'aua ston prender sezs mesiras da segirtad adattadas per se-proteger encunter las consequenzas da restricziuns dalla furniziun d'aua.

Restricziuns
dalla furniziun
d'aua

Art. 10

Cun ina communicaziun als pertuccai sa l'istanza da baghegiar ordinar ina bloccada dalla furniziun d'aua els suandonts cass:

Bloccada dalla
furniziun d'aua

- a) sche l'aua vegn retratga encunter dretg;
- b) sche quel che retrai aua ei per atgna cuolpa pli che 6 meins en retard cul pagament dallas taxas da furniziun d'aua;
- c) sche las prescripziuns respectivas ni las disposiziuns dall'istanza da baghegiar vegnan buca respectadas.

Art. 11

L'aua che vegn duvrada en cass d'incendis e per exerchezis da pumpiers sto vegnir furnida da tut temps gratuitamein dils hidrants publics e privats.

Utilisaziun
dils hidrants

L'utilisaziun dils hidrants publics tras personas privatas ei scu-mandada, nunch'ellas hagian ina lubientscha speciala. Ils utilisaders ein responsabels persunalmein per tut ils donns caschunai tras in diever nunadequat dils hidrants. La responsabladad da quel che drova in hidrant cala pér culla collaudaziun digl implont tras ils organs cumpetents dalla vischnaunca. Il diever nunautorisau da hidrants vegn castigiaus cun ina multa.

La lubientscha da duvrar hidrants per plazs da baghegiar vegn mo dada, sche relaziuns specialas impedeschan l'installaziun d'in conduct fix naven dil conduct d'aua public.

Tgi che drova in hidrant sto adina montar in interruptur separau e schar aviert il hidrant dil tuttافاتg.

Art. 12

L'installaziun da fontaunas cun fil d'aua permanent drova ina lubientscha. Per il menaschi da fontaunas cun fil d'aua permanent valan las suandontas prescripziuns:

Fontaunas cun
fil d'aua
permanent

- Fontaunas cun fil d'aua permanent che vegnan buca duvradas per l'agricultura ston vegnir serradas naven digl'emprems da december tochen ils 30 d'avrel. Sin damonda sa la suprastanza communal lubir excepziuns.
- Tier fontaunas cun fil d'aua permanent che vegnan duvradas per l'agricultura sto la quantitat d'aua vegnir reducida naven digl'emprems da december tochen ils 30 d'avrel sin 7 liters per minuta. Sche la fontauna vegn buca duvrada durant quei temps, sto ella vegnir serrada.

III. Prescripziuns da construcziun e da menaschi

Art. 13

Execuziun
dallas instal-
laziuns

Colligiazziuns ed installaziuns astgan vegnir exequidas mo da specialists qualificai che han survegniu ina concessiun corrispundenta dalla vischnaunca. Il concessiunari resp. siu patrun sto cumprovar ch'el posseda in agen luvratori cugl equipament necessari. Plinavon sto el s'obligar en scret da far reparaturas el territori da provediment concessiunau enteifer in termin commensurau.

Per la realisaziun d'installaziuns d'aua valan las directivas dalla Societad svizra dall'industria da gas e dallas auas/SSIGA (Schweizerischer Verein des Gas- und Wasserfaches/SVGW) cun tut ils supplements sco era las prescripziuns specialas da menaschi per la surveglonza dalla higiena dil provediment d'aua da beiber. Novs materials, tocs d'empunir ed apparats astgan per vegnir admiss sunter ch'els ein vegni examinai ed approbai dalla SSIGA.

Art. 14

Conducts da
colligiazziun
privats

Ils conducts da colligiazziun privats (conducts che meinan en casa) han dad esser silmeins per ina dimensiun pli gronda ch'il conduct da distribuziun principal. La classificaziun dallas dimensiuns se-drezza tenor la tabella unitara dalla ASSI (SSIV). L'erecziun dil conduct da colligiazziun privat inclusiv il toc da colligiazziun en fuor-ma da T ed il sclusaduir ei caussa dil proprietari da schischom. En in liug adattau, sche pusseivel al punct da colligiazziun dil conduct d'aua public, sto vegnir installau in sclusaduir per la colligiazziun privata che vegn marcaus dall'istanza da baghegiar communal cun ina tabla da sclusaduir a quen dil proprietari da schischom.

Art. 15

Per garantir la colligiazion culla tiara d'apparats electricis astgan vegnir duvrai en principi mo bischels da fier culau e d'itschal senza bugliadira, surtratgs da juta ni da materia artificiala. Colligiazion culla tiara

Art. 16

Avon ch'il conduct vegn curclaus, sto igl uffeci da baghegiar communal collaudar e mesirar el. Controlla

Art. 17

Ils conducts ston vegnir mess sil pli pauc 1,2 meters sut tiara. Els ston vegnir introduci en casa aschia ch'els ein protegi encunter scheltira. El foss sto il conduct esser circumdaus da min. 20 cm material fin e resistant encunter scheltira ni da sablun. Sche differents conducts vegnan mess el medem foss, sto il conduct d'aua en mintga cass esser sur il conduct dalla canalisaziun. Curclada

Art. 18

La furniziun d'aua succeda sur hidrometers (dumbraders d'aua). Quels vegnan mess a disposiziun digl uffeci da baghegiar communal e restan proprietad dalla vischnaunca. Hidrometers

Ils hidrometers ston vegnir piazzai avon l'emprema prelevaziun d'aua en in liug protegius encunter scheltira, aschia ch'ins ha adina levamein access ad els, sa controllar e midar ora els. Avon e suenter il hidrometer ston vegnir installai cundrezs da bloccada, e pér suenter astga l'aua vegnir prida ord il conduct.

Vid il hidrometer astg'ins far neginas midadas. Eventuals cuosts per pinar installaziuns munglusas e donns caschunai per negligentscha sto il proprietari da casa surprender. Las revisiuns periodicas van a quen dalla vischnaunca.

Per ordinari vegn installau per mintga schischom mo in conduct d'aua ed in hidrometer. Per schischoms pli gronds e leu nua che relaziuns particularas giustificheschan quei, sa vegnir lubiu pli ch'ina colligiazion.

Per casas da vacanzas e casas ch'ein buca habitadas sur onn sa la vischnaunca prescriber hidrometers cun transmissiun a distanza en la scaffa da distribuziun dall'Ovra electrica sursilvana.

IV. Taxas

Art. 19

Finanziaziun

La vischnaunca impona taxas per financiar il provediment d'aua.

Art. 20

Taxas da colligiaziun

Per colligiaziuns cul provediment d'aua public ei da pagar ina taxa unica. Quella munta a 2% dalla valeta d'assicuranza dil baghetg (valeta da construcziun). Per baghetgs agricols sco era per baghetgs che drovan, cumparegliau cun ina casa, bia pli pauc aua (hallas da fabrica, magasins etc.) sa la suprastanza communalu-lubir sin damonda ina reducziun dalla taxa. Quella sto denton muntar a silmeins 1% dalla valeta d'assicuranza dil baghetg.

Tier midadas e renovaziuns enteifer ina casa existenta vegn incassau neginas taxas da colligiaziun supplementaras, bein denton per baghetgs annexs ed alzaments da casas.

Per baghetgs, per ils quals igl ei aunc buca vegniu incassau taxas da colligiaziun, ston ins era pagar contribuziuns en cass da midadas e renovaziuns.

Art. 21

Scadenza

La contribuziun da colligiaziun scada cun l'entschatta dallas lavurs. Ella sto vegnir pagada sin basa d'ina calculaziun provisoriva dalla vischnaunca. La taxa definitiva vegn fixada scochemai ch'il schazetg dall'assicuranza da baghetgs ei avon maun ni sil pli tard in onn suenter la collaudaziun.

Art. 22

Taxa d'utilisaziun

La taxa d'utilisaziun survescha per curclar las expensas da menaschi annualas dil provediment d'aua. La suprastanza communalu fixescha periodicamein las taxas sin fundament dil diever effectiv d'aua. Ils cuosts dils davos onns fiscals ston vegnir risguardai. La tariffa minimala corrispunda ad ina quantidad d'aua retratga da 100 m³ per perioda da quen.

Per menaschis agricols vegn applicau ina tariffa reducida.

Per ils dumbraders d'aua furni dalla vischnaunca ston ins pagar tscheins. Quel sedrezza tenor la grondezia dil dumbrader e vegn fixaus dalla suprastanza communalu.

Leu nua ch'igl ei buca pusseivel d'installar in dumbrader d'aua per motivs technics, sa l'istanza da baghegiar prescriber ina pauschala annuala.

V. Disposiziuns penalas e transitorias

Art. 23

La suprastonza communal ei autorisada da lubir excepziuns dal-
las disposiziuns da questa lescha en cass da direzia.

Lubientschas
excepziunalas

Prescripziuns federalas e cantunalas restan resalvadas.

Art. 24

Encunter las disposiziuns digl uffeci da baghegiar communal san
ins recuorer en scret e cun motivaziun alla suprastonza commu-
nala enteifer 20 dis naven dalla comunicaziun.

Mieds legals

Encunter las disposiziuns dalla suprastonza communal san ins
recuorer en scret e cun motivaziun alla dertgira administrativa dil
cantun Grischun enteifer 20 dis naven dalla comunicaziun.

Art. 25

Cuntravenziuns encunter las disposiziuns da quest reglament ve-
gnan castigadas dall'istanza da baghegiar cun multas tochen frs.
20 000.– e/ni cun bloccada d'aua.

Disposiziuns
penalas

Sin ordinaziun dalla suprastonza communal ston implonts che
stattan en cuntradicziun cun las disposiziuns presentas vegnir al-
lontanai immediat. Sch'igl ei necessari, sa la suprastonza commu-
nala ordinar l'execuziun d'uffeci sin cuost dil fallibel.

Art. 26

Aschilunsch che questa lescha cuntegn neginas prescripziuns, va-
lan las suandontas directivas e normas:

Directivas e
normas

- las directivas dalla Societad svizra dall'industria da gas e dallas
auas (SSIGA),
- las directivas per installaziuns d'aua dall'Associaziun svizra dils
meisters-stagners ed installaturs (ASSI).

Art. 27

Quest reglament entra en vigur sunter ch'el ei vegnius approbaus
dalla radunonza communal. Cun sia entrada en vigur vegnan
abrogadas tut las disposiziuns vertentas d'entochen uss.

Entrada en
vigur

Approbau dalla radunonza communal ils 23 da fevrer 1990

Ei num dalla suprastonza communal

Il president communal:

Il scarvon communal:

E. B. Hangartner

Augustin Killias